

Taustaa: Tämän vuoden kunnallisvaalien äänestysprosentti oli alhaisin sitten vuoden 1945 joulukuun, jolloin ihmisillä oli paljon muuta mielessä. Piti muun muassa luoda suuria ikäluokkia.

Mutta äänestysinto ei ole lopahtanut yhtäkkiä, ei edes Koronan tähden. Suomen äänestysprosentti kuntavaaleissa oli 1960-luvulla yli 80%, ja laski kunnes 1990-luvun lopussa äänestysinto laski lähes 55%iin, ja on pysynyt alhaisena siitä lähtien.

Alhaista äänestysprosenttia pidetään yleisesti ottaen kanarianlintuna: varoituksena siitä, että ihmiset eivät koe saavansa äänelleen vastinetta.

Muistan edesmenneen isäni miettineen tapoja vaikuttaa tavallisena ihmisenä: hän koki mahdollisuutensa rajoituksi 2000-luvulla, vaikka isoisäni koki toisin 1960-70-luvuilla, ollessaan kuntavaikuttaja.

Ruotsissa, niin harmillista kuin se onkin, ollaan tässä asiassa Suomea edellä. Siellä äänestysprosentit kaikissa kotimaan vaaleissa ovat pysyneet 80% tienoilla.

Eroavaisuutta on kansainvälisesti tutkittu paljon: Yhdeksi syyksi on mainittu se, että kaikki kotimaan vaalit tapahtuvat samana päivänä. Toiseksi syyksi on mainittu Suomessa käytetty D'Hontin menetelmä: ilman vaaliliittoja, se antaa pienille puolueille suhteellisesti vähemmän vaikutusvaltaa.

Time lehti kirjoitti vuonna 2014, kuinka Ruotsin äänestysinnostus johtuu kenties myös siitä, että ihmisiin pidetään yhteyttä läpi vaalikauden, ei vain vaalien alla. Ihmiset kokevat että tietävät mitä tapahtuu ja voivansa vaikuttaa.

Olen miettinyt, että seuraavat asiat voisivat olla hyviä tapoja edistää sitä, että ihmiset kokisivat tulleen kuulluiksi ja voisivat vaikuttaa poliittisessa päätöksenteossa Asikkalassa.

1. Valtuustoaloite liittyen päätöksenteon läpinäkyvyyteen:

Pidän kovasti uudesta Kehittyvä ja Palveleva liitteestä Päijät-Häme lehdessä. Se avaa kuntaa kuntalaisille hienolla tavalla, ja liittyy suoraan läpinäkyvyyteen. Kymmenen pistettä ja papukaijamerkki.

Sen lisäksi ehdotan, että ainakin valtuuston ja hallituksen kokousten esityslistat ja pöytäkirjat jaetaan erillisellä perustettavalla "Asikkalan valtuusto ja hallitus" Facebook sivulla. Kerrotaan pääkohdat siitä, mistä päätetään ja mistä päätettiin. Sivulla voisi olla videolinkki valtuuston kokoukseen ja virkamiesten, hallituksen jäsenten ja valtuutettujen kommentteja, ja ihmiset voisivat kysyä kysymyksiä. Myös paikallisessa lehdessä olisi hyvä olla ilmoitus kokouksista linkeineen ja yhteystietoineen. Näin päätöksentekoa avattaisiin edelleen kuntalaisille.

2. Valtuustoaloite liittyen kuntalaisten vaikuttamiseen

Ehdotan myös, että nykyisten vaikutuskanavien lisäksi, kuntalaisia kuullaan suuntaa-antavissa kuntalaisäänestyksissä, kun päätetään erittäin tärkeistä asioista, kuten esimerkiksi kuntaliitokset tai äänestysalueiden muutokset. Näin on tapana tehdä Ruotsissa. Jotta äänestys otettaisiin huomioon, voitavalla vaihtoehdolla tulisi olla minimienemmistö, esimerkiksi, 55%. Valtuuston tulisi päättää asioista, joissa kuntalaisäänestyksiä tulisi käytettävän ja minimienemmistön koosta.